

Terminology Committee for Social Work. Vaktaalkomitee vir Maatskaplike Werk. *New Dictionary of Social Work. Nuwe Woordeboek vir Maatskaplike Werk*, 1995, xxiii + 140 pp. ISBN 0-621-16908-0. Pretoria: Government Printer. Die Staatsdrukker. Price/Prys R45,60.

Volgens die inleiding van die *Nuwe Woordeboek vir Maatskaplike Werk* is die primêre doel om praktiserende maatskaplike werkers en dosente en studente in Maatskaplike Werk te voorsien van die betekenis van die mees algemene woorde en konsepte wat in maatskaplike werk gebruik word.

Die verandering en vernuwing op politieke, maatskaplike en ekonomiese terreine wat vir maatskaplike werk besondere betekenis inhou, word ook in die *Woordeboek* gereflekteer deur insluiting van relevante begrippe wat daaglik gebruik (gaan) word. Die terminologie van die HOP (Heropbou- en Ontwikkelingsprogram) wat vir maatskaplike werk van waarde is, word goed gehanteer. Die *Woordeboek* verduidelik nie slegs die betekenis van woorde nie, maar sal ook die woordeskat van maatskaplike werkers uitbrei. Dit verskaf die 691 terme wat die hoogste gebruiksfrekwensie het in die praktyk en opleiding van maatskaplike werkers.

In die breë gee die *Woordeboek* ook 'n aanduiding van die aspekte waarmee maatskaplike werk daaglik gemoeid is. Sodoende verskaf die *Woordeboek* aan die belangstellende en belanghebbende nie-maatskaplike werker 'n waardevolle blik op die terrein van maatskaplike werk.

Die *Woordeboek* bestaan uit twee gedeeltes (Engels en Afrikaans) wat vooraf gegaan word deur 'n afdeling met die opskrif "Verduidelikende Aantekeninge" wat die gebruik vergemaklik. Verder verskyn 'n lys van medewerkers, 'n bibliografie, asook 'n lys van die toepaslike wette vir gebruik in maatskaplike werk.

Die eerste gedeelte van die *Woordeboek* (p. 1-68) bevat die alfabeties gerangskikte Engelse terme en die Afrikaanse ekwivalente. Die tweede gedeelte bevat die alfabeties gerangskikte Afrikaanse terme en die Engelse ekwivalente. Wanneer die *Woordeboek* as 'n bronverwysing gebruik word, sal die bladsyverwysing problematies wees omdat die Engels en Afrikaanse afdelings elkeen met bladsy 1 begin.

Die verduideliking van sommige terme sal nie sonder meer algemeen aanvaar word deur maatskaplike werkers nie. So, byvoorbeeld, word in die term **case study: gevallestudie** (p. 8 Engels, p. 23 Afrikaans) klem geplaas op die vasstelling van oorsake vir bepaalde verskynsels. Gevallestudies word egter dikwels gebruik om, benewens oorsaaklikheid, ook die dinamiek van hulpverlening / terapie te illustreer of om die kompleksiteit van 'n geval te beskryf.

Die verduideliking van die term **clarification: klarifisering** (p. 10 Engels, p. 33 Afrikaans) is eng, want dié tegniek behels ook hulp aan 'n kliënt om duidelikheid te kry oor die verwantskap tussen oënskynlik nie-verbandhoudende gebeure of ervarings.

Clinical social work: kliniese maatskaplike werk (p. 10 Engels, p. 33

Afrikaans) word nie duidelik genoeg onderskei van **gevallewerk: casework** of **maatskaplike werk: social work** nie. Geoordeel na die verduideliking van die onderskeie terme wonder 'n mens of daar regtig bestaansreg is vir kliniese maatskaplike werk naas gevallewerk of maatskaplike werk.

Die woord "suksesvol" in die verduideliking van die term **coping: hantering** (p. 15 Engels, p. 25 Afrikaans) is hinderlik. Hantering van lewenseise of die aanpak van probleme verloop nie áltyd "suksesvol" nie. Mense kry dit wel soms reg om probleme te kan verdra en daarmee saam te leef. Die woord "suksesvol" is te sterk gerig op 'n eindproduk wat in hierdie konteks daarop dui dat die probleem nie meer bestaan of relevant is nie.

Wat betref die term **private adoption: privaat aanneming** (p. 47 Engels, p. 50 Afrikaans) word 'n eensydige verduideliking verskaf. Wanneer die biologiese moeder en die voornemende aanneemouers met mekaar in verbinding gebring word waarna die kind vir aanneming geplaas word, is 'n 'openbaarmakende aanneming' ter sprake. Hierdie soort aanneming is beslis nie die enigste tipe privaat aanneming soos wat die *Woordeboek* die term verduidelik nie. Privaat aanneming behels ook dat die biologiese moeder en die voornemende aanneemouers nooit met mekaar in verbinding gebring word nie, maar die baba tog wel by die aanneemouers geplaas word. In hierdie geval word gepraat van 'n 'nie-openbaarmakende aanneming'. Die *Woordeboek* stuur dus 'n verkeerde boodskap, naamlik dat privaat aanneming slegs openbaarmakende aannemings behels.

Die Engelse en Afrikaanse verduideliking van die woord **private practitioner: privaat praktisyn** (p. 47 Engels, p. 51 Afrikaans) is nie korrek nie. Die Engelse beskrywing moet verkieslik aandui dat die maatskaplike werker **onafhanklik van 'n welsynorganisasie of die staat praktiseer**. Die Afrikaanse gebruik van die woord "alleen" in die beskrywing van die term **privaat praktisyn** is nie dieselfde as die woord "independently" in die Engelse verduideliking nie. Trouens, daar is talle maatskaplike werkers wat alleen praktiseer in die eenmanskantore van welsynorganisasies. Hulle werk egter nie onafhanklik van die organisasies nie.

Vervolgens word gewys op enkele terme wat direk verband hou met omvattende teorieë en terapeutiese modelle. Dit sou sinvol gewees het om die 'tuisste' van die terme ook aan te dui vir die gebruiker wat verder oor die term wil nalees, soos trouens die geval is met die terme **id**, **ego** en **superego**.

- **kondisionering** (p. 34 Afrikaans): Tuiste is behaviorisme
- **teenoordrag** (p. 63 Afrikaans): Tuiste is psigo-analise
- **oordrag** (p. 47 Afrikaans): Tuiste is psigo-analise

Die stelling in die Inleiding rondom die eklektiese aard van maatskaplikewerk-kennis (p. viii) word aanvaar, maar juis daarom behoort meer erkenning gegee te word aan die teorieë en modelle waaruit maatskaplike werk put. Die psigo-analise, behaviorisme, eksistensialisme, lewensmodel, geïntegreerde benade-

ring en andere is hier ter sprake.

Die gebruiker sal ook nie noodwendig weet wat bedoel word met die "eenheidsbenadering" as die tweede uitgangspunt van die woordeboekopstellers nie (p. viii). Dit behoort verduidelik te word.

Verreweg die meeste van die 691 terme groepeer hulle rondom hulpverlenende handeling (individu-, groep- of gemeenskapsgerig), gevolg deur beskrywings van terme met betrekking tot:

- Gedragseienskappe (problematies en nieproblematies)
- Welsynbegrippe (welsynbeleid, -beplanning, -finansiering en bestaans-beveiliging en armoede)
- Statutêre maatskaplike werk en regsaspekte
- Maatskaplikewerkbestuur
- Maatskaplikewerkopleiding
- Maatskaplikewerknavorsing
- Kinders
- Huwelik en gesin
- Gesondheid- en gestremdesorg
- Groeibevorderende menslike, interaksionele vaardighede (empatie, refleksie)
- Menslike ontwikkelingsfases
- Maatskaplikewerketiek en professionele gedrag
- Unieke / eiesoortige maatskaplikewerkhandelinge
- Besondere welsynsdienste
- Modelle en benaderings in maatskaplike werk

Die Bibliografie en lys van medewerkers beïndruk en daar is duidelik daarna gestreef om soveel moontlik belanghebbendes te betrek by die taak om die *Woordeboek* op te stel.

Maatskaplike werkers het nou 'n bron in die hand wat met entoesiasme ontvang, gebruik, verbeter en uitgebrei moet word om sodoende die profesie op dinamiese wyse te dien. Daarom is dit goed om te verneem dat die Departement Maatskaplike Werk van die Universiteit van Stellenbosch voortaan die *Woordeboek* op datum gaan hou. Sodoende word die sinvolle werk van die Vaktaalkomitee op 'n stewige toekoms pad geplaas.

W.F. van Delft
Departement Maatskaplike Werk
Universiteit van Suid-Afrika
Pretoria
Suid-Afrika